

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիր

ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների բյուջետային առկա ձևաչափով ուսուցման «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» մոդուլի ուսուցման ծրագիր

ԵՐԵՎԱՆ, 2023

ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների բյուջետային առկա ձևաչափով ուսուցման «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» մոդուլի ուսուցման ծրագիրը մշակվել է «Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագրի շրջանակներում, որը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից: Ուսուցման ծրագրի բովանդակության համար պատասխանատու է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը և այն որևէ կերպ չի արտահայտում Եվրոպական միության պաշտոնական տեսակետը:

«Բյուջեներ քաղաքացիների համար» ծրագիրն իրականացվում է «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ-ի կողմից՝ գործընկերներ՝ «Տնտեսական զարգացման և հետազոտությունների կենտրոն» ՀԿ-ի և «Ազորա Սենթրլ Յուրոփ» ՀԿ-ի (Չեխիա) հետ համագործակցությամբ:

Փաստաթղթից օգտվելիս պատշաճ հղումը պարտադիր է:

Բովանդակություն

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ 1	4
Նախաբան.....	5
ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» առկա ուսուցման ծրագիր	6
1) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի նպատակը	6
2) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի կառուցվածքի մշակման հիմքերը.....	6
3) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի կառուցվածքը	7
4) «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» առկա ուսուցման ծրագրի հակիրճ բովանդակությունը....	7
5) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման մեթոդաբանությունը.....	12
ՔԱՂՎԱԾՔ 1.	12
6) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման գնահատման մեթոդոլոգիա 13	
ՔԱՂՎԱԾՔ 2.	14

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ 1

- ԶԼՄ Զանգվածային լրատվական միջոց
- ՀՀ Հայաստանի Հանրապետություն
- ՇՊ Շահերի պաշտպանություն
- ՏԻՄ Տեղական ինքնակառավարման մարմին
- ՔՀԿ Քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություն

Նախաբան

«Բյուջեների քաղաքացիների համար» ծրագրի (Օրագիր) շրջանակներում պետական բյուջեների ոլորտներում քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների (ՔՀԿ-ներ) և երիտասարդների կարողությունների զարգացման նպատակով ուսուցման գործընթացը կազմակերպվելու է առցանց և առկա ձևաչափերով:

Սույն ուսուցման պլանը հանդիսանում է **ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների** բյուջետային **առկա** ձևաչափով ուսուցման **«Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում»** մոդուլի ուսուցման ծրագիրը:

Առկա ձևաչափով սույն ուսուցման ծրագրի թիրախային խմբերն են (շահառուները) ՔՀԿ-ները և երիտասարդ մասնագետները, որոնք մասնակցել են «Բյուջեի գիտելիքի փոխանակման» էլեկտրոնային նորարար հարթակի ուսումնական կլաստերի առցանց ուսուցմանը:

ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» առկա ուսուցման ծրագիր

** ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» առկա ուսուցման ծրագիր» բառակապակցությունները սույն փաստաթղթի շրջանակներում այսուհետ կնշվի նաև որպես՝ ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցում:*

1) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի նպատակը

Ծրագրի շահառու ՔՀԿ-ների և զանգվածային լրատվական միջոցների (ՁԼՄ-ներ) ներկայացուցիչների և երիտասարդ մասնագետների համար իրականացվող առկա ուսուցման ծրագիրը կենտրոնացած է մասնակիցների պրակտիկ հմտությունների բարելավման վրա՝ առավելապես ուշադրություն դարձնելով մասնակցային բյուջետավորման գործիքներին և ՔՀԿ-ների/ՁԼՄ-ների մասնակցության ակտիվացմանը մասնակցային բյուջետավորման գործընթացում: Մասնավորապես, այս դասընթացները ներառում են բյուջետային գործընթացում մասնակցության հմտությունների ձևավորում, շահերի պաշտպանության (ՇՊ) իրականացման հաջողության և ձախողման հնարավոր պատճառների (ռիսկերի) քննարկում, մասնակցային բյուջետավորման գործիքները պետական և տեղական (համայնքային) մակարդակներում, մասնակցային բյուջետավորման իրավական հնարավորությունները, ինչպես նաև առցանց ուսուցման ընթացքում ձեռք բերած գիտելիքի շուրջ քննարկումներ և վարպետաց դասեր փորձագետների մասնակցությամբ:

Ուսուցումը կնպաստի բյուջետային գործընթացում քաղաքացիական հասարակության մասնակցության ակտիվացմանը, բյուջեների ոլորտում ՇՊ-ի իրականացմանը:

2) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի կառուցվածքի մշակման հիմքերը

Ուսուցման ծրագրի կառուցվածքը մշակվել է՝ հիմնվելով Ծրագրի շրջանակներում նախագծած հետևյալ փաստաթղթերի հիման վրա՝

1. ՔՀԿ-ների կողմից բյուջետային տեղեկատվության իրազեկվածության, կարիքների և օգտագործման վերաբերյալ տվյալներ հավաքագրելու և վերլուծելու նպատակով կատարած **էլակետային գնահատման հետազոտության զեկույցը:**
2. Բյուջետային գործընթացի հետ կապված շահերի պաշտպանության և ՔՀԿ-ների հարակից հմտությունների միջազգային և հայաստանյան փորձի **ուսումնասիրությունը:**
3. Բյուջետային գործընթացի շահերի պաշտպանության գործիքները և հմտությունները. **հանրամատչելի ուղեցույց** քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների համար:
4. ՔՀԿ-ների կարողությունների **գարգացման պլանի** և նրանց կարողությունների փոփոխությունը **գնահատելու և հետևելու գործիքի** շահերի պաշտպանության իրականացման բաժնի **մեթոդալոգիան:**
5. ՔՀԿ-ների, երիտասարդ մասնագետների և քաղաքացիների բյուջետային ուսուցման **առցանց մոդուլների ուսուցման ծրագրերը:**

3) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման ծրագրի կառուցվածքը

Ուսուցման ծրագիրը բաղկացած է հետևյալ 4 թեմաներից.

1. **ԹԵՄԱ 1.** Մասնակցային բյուջետավորումը և իրավական հիմքերը
2. **ԹԵՄԱ 2.** Մասնակցային բյուջետավորման մակարդակները և իրականացման փուլերը
3. **ԹԵՄԱ 3.** Բյուջետային գործընթացում շահերի պաշտպանության իրականացումը և ակնկալվող արդյունքները
4. **ԹԵՄԱ 4.** Բյուջետային գործընթացում կիրառվող շահերի պաշտպանության գործիքները. հաջողության և ձախողման հնարավոր պատճառները

4) «Պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովում և շահերի պաշտպանության իրականացում» առկա ուսուցման ծրագրի հակիրճ բովանդակությունը

1. Մասնակցային բյուջետավորումը և իրավական հիմքերը

Այս թեմայի շրջանակներում մասնակիցներին ուսուցանվելու է թե ո՞րն է մասնակցային բյուջետավորումը, դրա առանցքային դերը մասնակցային ժողովրդավարության գործիքների շարքում, ո՞րն է այս գործընթացի նպատակն ու սկզբունքները, ինչպես է հնարավոր մասնակցային գործընթացների միջոցով բարձրացնել պետական մարմինների

հաշվետվողականությունը քաղաքացիների առջև՝ ձևավորելով համագործակցության և փոխվստահության միջավայր:

Ներկայացվելու են այն իրավական հիմքերը, որոնք հնարավորություն են տալիս ապահովել մասնակցային բյուջետավորման գործընթացը: Ընդհանուր պատկերացում ունենալու նպատակով, անդրադարձ կլինի նաև հիմնական միջազգային ստանդարտներին, ինչպես նաև այս ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության (ՀՀ) ստանձնած հանձնառություններին, օրինակ՝ Բաց կառավարման գործընկերության Գործողությունների ծրագրի շրջանակներում: Այս հատվածում կներկայացվի նաև առաջիկայում ակնկալվող փոփոխությունները:

Առանձնահատուկ տեղ է նվիրված այն գործիքների և փորձի ներկայացմանը, որոնց կիրառմամբ հնարավոր է արդյունավետ կերպով ներգրավել այդ գործընթացներում և ունենալ ներգործություն որոշումների կայացման վրա: Եթե ավելի մանրամասնենք, ապա խոսվելու է այն հնարավորությունների մասին, որը կարող է տալ մասնակցային բյուջետավորումը՝ հանրային քաղաքականության և որոշումների ընթացքը շահառուների (թիրախային խմբի) օգտին դարձնելու համար: Շեշտադրվելու է այս գործընթացի դրական կողմերը, այդ թվում՝ թե ինչպես այն կարող է բարեփոխել քաղաքացու և հանրապետական կամ տեղական իշխանությունների միջև փոխհարաբերությունները, նպաստել երկրում, համայնքում կամ թիրախային ոլորտում մասնակցային կառավարման զարգացմանը, աջակցել հասկորոշված խնդիրների լուծմանը, բարելավել հանրային ֆինանսների կառավարումը, բարձրացնել բյուջետային ծախսերի թափանցիկության, հաշվետվողականության և արդյունավետության մակարդակը, լավարկել բյուջետային ոլորտում հանրային քննարկումների որակը:

Առանձին անդրադարձ կլինի նաև տեղական բյուջետավորմանը՝ ներկայացնելով այդ գործընթացում քաղաքացիների մասնակցության կարևորությունը, բնակչության ներգրավվածության ձևերը և դրա ազդեցությունը համայնքի մակարդակում որոշումների կայացման վրա:

2. Մասնակցային բյուջետավորման մակարդակները և իրականացման փուլերը

Այս թեմայի շրջանակներում մասնակիցներին մանրամասն ուսուցանվելու է մասնակցային բյուջետավորման հիմնական երկու մակարդակները. հանրապետական և տեղական (համայնքային, ՏԻՄ), յուրաքանչյուր մակարդակում կիրառվող գործիքները, որոնք կարող են ունենալ արդյունավետություն և նպաստել հանրային քաղաքականության կամ որոշումների ընդունմանը կամ փոփոխմանը:

Ըստ մակարդակների ներկայացվելու է մասնակցային բյուջետավորման փուլերը՝ դրանք ցուցադրելով կոնկրետ օրինակներով: Ներկայացվելու է՝ թե ինչպիսի նախապատրաստական աշխատանքներ պետք է տարվեն, ո՞ւմ հետ և ի՞նչ ձևաչափով պետք է կազմակերպել տեղեկատվական հանդիպումներ և դրանց արդյունքում վերհանել

(հատկորոշել) և ձևակերպել խնդիրներ, ինչպե՞ս իրականացնել այդ խնդիրների հանրային իրազեկումներ, մշակել առաջարկություններ և դարձնել օրակարգային հարց, և ամենակարևորը՝ հայաստանյան բյուջետային պարբերաշրջանի որ փուլում է կամ փուլերում մասնակցությունը կարող է ունենալ առավել արդյունավետ ազդեցություն:

Առանձին ներկայացվելու են նաև մասնակցային բյուջետավորման իրականացման եղանակները, ինչպես օրինակ՝ խորհրդակցական մարմինների ձևավորումը, իրավիճակային (ad-hoc) աշխատանքային խմբերի ձևավորումը, հանրային լուսմների և (կամ) քննարկումների կազմակերպումն ու անցկացումը, տեղական մակարդակում համայնքի ավագանու նիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու՝ բնակիչների նախաձեռնության իրականացման կարգն ու ժամկետները: Առավել խորությամբ պատկերացում ունենալու նպատակով, ներկայացվելու է՝ թե յուրաքանչյուր եղանակ ինչպես կարող է նպաստել գործընթացին: Օրինակ՝ ո՞րն է լինելու խորհրդակցական մարմինների դերը, ովքե՞ր կարող են լինել այդ մարմնի անդամներ, ի՞նչ հնարավորություններ այն կրացի թիրախային խմբի առաջ, և այլն: Այնուհետև, ներկայացվելու է, թե ցանկալի արդյունքներին հասնելու համար առցանց փուլում սովորած ինչ գործիքներ է ցանկալի կիրառել մասնակցային բյուջետավորման իրականացման փուլերում:

Այս ամենին զուգահեռ, ներկայացվելու է նաև Հայաստանում առկա փորձը, շեշտադրելով ինչպես հաջողված, այնպես էլ ձախողված նախաձեռնությունները՝ ընդգծելով դրանց նպաստող հանգամանքները:

3. Բյուջետային գործընթացում շահերի պաշտպանության իրականացումը և ակնկալվող արդյունքները

Այս թեմայի շրջանակներում ներկայացվելու է բյուջետային գործընթացում շահերի պաշտպանության նպատակը և դրա իրականացման պրակտիկան, որոնք ամրացնելու են առցանց ուսուցման փուլում շահերի պաշտպանության մոդուլի շրջանակներում մասնակիցների կողմից սովորած գիտելիքները: Այստեղ ուսուցանված թեմաները հնարավորություն են տալու առավել խորը տեղեկատվություն և գիտելիքներ ունենալ բյուջեի շահերի պաշտպանության իրականացման վերաբերյալ՝ այն զուգակցելով գործնական աշխատանքների կատարմամբ:

Նախատեսվում է, որ առկա ուսուցման շրջանակներում բացի տեսական գիտելիքներից, մասնակիցները գործնականում են սովորելու թե ինչպես հատկորոշել շահերի պաշտպանության քարոզարշավի հիմնախնդիրը, սահմանել վերջնական պատակը և վերջնական պատակը նվաճելու համար ձևակերպել նպատակները: Օրինակ՝ հարկավոր է կոնկրետ թիրախային խմբի համար ստեղծել ուսումնական կենտրոն: Եթե դիտարկենք այս օրինակ, ապա առաջնային կարգով մասնակիցները սովորելու են՝ թե ինչպես պրակտիկայում հատկորոշել, որ այդ թիրախային խմբին հարկավոր է ուսումնական կենտրոն, ինչպե՞ս վերլուծել այդ հիմնախնդիրը, դրա պատճառները, ինչպե՞ս հիմնավորել այդ կարիքը (մշակել փաստարկված առաջարկներ), որտեղի՞ց գտնել ֆինանսներ այդ կարիքի իրագործման համար,

բյուջեի իրականացման ո՞ր փուլում (պարբերաշրջանում) կարելի է հասնել այդ վերջնական պատակի իրականացմանը, ինչպե՞ս այս գործընթացում ունենալ համախոհներ և նրանց դարձնել այդ գաղափարի ջատագովը, և այլն: Միաժամանակ, այստեղ կարևոր է լինելու գործնականում սովորեցնել՝ թե ինչպես ճիշտ սահմանել ակնկալվող արդյունքները, որպեսզի դրանք լինեն կոնկրետ, չափելի, իրագործելի, իրատեսական, ժամանակին իրականացվող:

Հատուկ տեղ է հատկացվելու է նաև շահերի պաշտպանության իրականացման գործում պետական կառավարման մարմինների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-եր) հետ կառուցողական երկխոսության իրականացմանը, քանի որ վերջիններս են ընդունելու այն որոշումը, որի նպատակով իրականացվել է շահերի պաշտպանությունը:

4. Բյուջետային գործընթացում կիրառվող շահերի պաշտպանության գործիքները. հաջողության և ձախողման հնարավոր պատճառները

Այս թեմայի շրջանակներում ներկայացվելու են այն գործիքները, որոնց օգնությամբ բյուջետային գործընթացի շահերի պաշտպանության իրականացումը կլինի առավել արդյունավետ և թիրախային: Յուրաքանչյուր գործիք ներկայացնելիս, կոնկրետ օրինակներով հիմնավորվելու է նաև՝ թե բյուջեի պարբերաշրջանի որ փուլում կամ փուլերում է խորհուրդ տրվում օգտագործել այն:

Ի թիվս այլնի, թեմայի ներքո շեշտադրվելու է նաև բյուջեի և դրա կատարողականների հասարակական մշտադիտարկումը և դրա իրականացման համար կարևորագույն նախապայմանները, բյուջեի վերաբերյալ փաստահեն հանրային քաղաքականությունների մշակումը կամ հանրային քաղաքականությունների բարելավմանն (լավարկմանը) ուղղված առաջարկությունների մշակումը, ինչպես նաև ՔՀԿ-ների ցանցերը և դրանց դերը ՇՊ-ի իրականացման գործընթացում:

Խոսելով շահերի պաշտպանության իրականացումից, առավել ևս, երբ այն փոխկապակցված է երկրի ֆինանսական քաղաքականության հետ, ոչ պակաս կարևոր է խոսել նաև այն հնարավոր հանգամանքների մասին, որոնք կարող են նպաստել շահերի պաշտպանության հաջող իրականացմանը, կամ հակառակը՝ խոչընդոտել և ձախողել այդ գործընթացը: Հետևապես, մասնակիցներին պրակտիկ օրինակների միջոցով կներկայացվեն նաև հաջողված փորձերը և այն մարտահրավերներն ու ռիսկերը, որոնք կարող են ձախողման պատճառ հանդիսանալ:

Բացի վերոգրյալից, ընդհանուր պատկերացում կազմելու համար կներկայացվի նաև միջազգային փորձը, առավելապես կենտրոնանալով ՔՀԿ-ների նախաձեռնությամբ կամ մասնակցությամբ ձևավորված պրակտիկայի վրա:

Այս թեմայի ներքո գործնական աշխատանքները սովորեցնելու են նաև քարտեզագրել այն հանգամանքները, որոնք կարող են որոշիչ դեր ունենալ հաջողության հասնելու համար: Ինչպես նաև զուգահեռ, վեր հանել ռիսկերը, որոնք կարող են խոչընդոտել բյուջետային գործընթացում շահերի պաշտպանության իրականացմանը, ինչպես նաև սովորել մշակել

ոհիսկերի չեզոքացման միջոցառումներ՝ դրանք դիտարկելով շահերի պաշտպանության պլանի (քարոզարշավի) կարևորագույն օղակ:

5) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման մեթոդաբանությունը

Ուսուցման մեթոդաբանությունը ներկայացված է ՔՀԿ-ների, երիտասարդ մասնագետների և քաղաքացիների կարողությունների զարգացման պլանի շրջանակներում:

Ստորև ներկայացվում է վերը նշված պլանից քաղվածք 1-ինը՝ առկա ուսուցման մեթոդաբանության մասով:

ՔԱՂՎԱԾՔ 1.

Ընդհանուր առմամբ, շահառուների կարողությունների զարգացման պլանը ենթադրում է հետևյալ մեթոդների և գործիքների համադրումը.

- 1. ՔՀԿ-ների և երիտասարդների կարողությունների զարգացման նպատակով դպրոցի ստեղծում,*
- 2. Ուսուցման ծրագրերի մշակում,*
- 3. Փորձագիտական խմբի ձևավորում,*
- 4. Շահառու ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների ընտրություն և ուսումնառության գործընթացների կազմակերպում,*
- 5. Կարողությունների զարգացման (փոփոխություններին հետևելու) գնահատման գործիքի մշակում և ձևավորված կարողությունների գնահատում:*

Առկա ուսուցումը կազմակերպելու է Երիտասարդ մասնագետների դպրոցում (Դպրոց), որտեղ ուսումնառություն են անցնելու ՔՀԿ-ները, ԶԼՄ-ները և երիտասարդները: Մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Թիրախային խմբի համար մշակվելու են ուսուցման ծրագրեր և ուսումնական մոդուլներ:

- 1. ՔՀԿ-ների կարողությունների զարգացմանն ուղղված գործողությունները*

*Դպրոցում ՔՀԿ-ների կարողությունների զարգացմանն ուղղված ուսումնական գործընթացը կազմակերպվելու է մի քանի գործիքների միջոցով, ներառյալ՝ **առցանց և առկա դասընթացներ, հանդիպումներ ու վերապատրաստումներ, մենթորություն, լավագույն փորձի վերաբերյալ վիրտուալ այցերի կազմակերպում, իրավասու պետական մարմիններ և մասնագիտացված կառույցներ ուսումնական այցերի կազմակերպում, ինչպես նաև կարողությունների զարգացման առաջընթացի պարբերաբար գնահատում:***

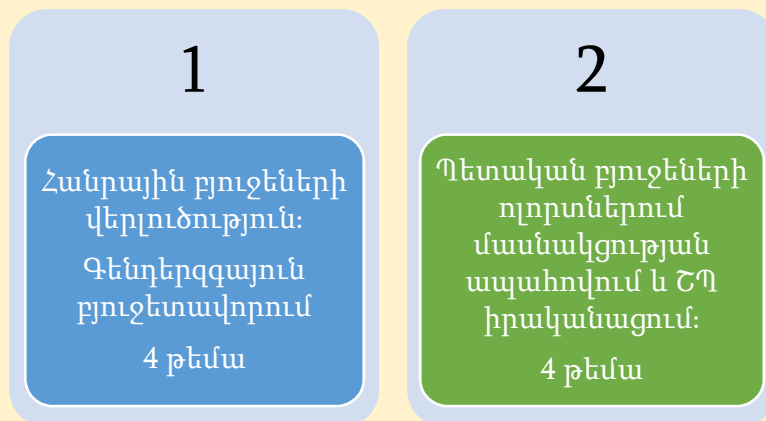
*ՔՀԿ-ների և ԶԼՄ-ների առկա դասընթացները անցկացվելու է ուսուցման **Դեմատղեմ փուլում:***

- 2. Երիտասարդ մասնագետների կարողությունների զարգացմանն ուղղված գործողությունները*

Դպրոցում երիտասարդ մասնագետների պատրաստման և կարողությունների զարգացման նպատակով տեղի է ունենալու երիտասարդ մասնագետների **ընտրություն, վերապատրաստում և կրթում**: Դպրոցում ուսումնական գործընթացը տևելու է 6 ամիս, որի արդյունքում ուսուցումը հաջողությամբ ավարտած լավագույն մասնագետները ընդունվելու են աշխատանքի Ծրագրի կողմից մրցույթի արդյունքում ընտրված ՔՀԿ-ներում և օժանդակելու են այդ ՔՀԿ-ներին բյուջեի վերլուծության, բյուջեի մոնիթորինգի, բյուջետային գործընթացներում մասնակցության և փաստահեն շահերի պաշտպանության իրականացման հարցում: Երիտասարդ մասնագետների հետ անցկացվելու են **առկա դասընթացներ, հանդիպումներ, մենթորություն և խորհրդատվություն**: Երիտասարդ մասնագետների առկա դասընթացները անցկացվելու է ուսուցման **Խորացված և պրակտիկ հմտությունների զարգացման փուլում**:

Ուսուցման ծրագրի մշակում

Ծրագրի թիւը մշակելու է 2 մոդուլներից բաղկացած ուսուցման ծրագիր, յուրաքանչյուր մոդուլ ունենալու է 4 թեմա: Ընդհանուր թվով՝ առկա ուսուցման փուլում դասավանդվելու է 8 թեմա: Մոդուլներից մեկը նվիրված է լինելու պետական բյուջեների ոլորտներում մասնակցության ապահովմանը և շահերի պաշտպանության իրականացմանը:

6) ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների առկա ուսուցման գնահատման մեթոդոլոգիա

Ուսուցման գնահատման մեթոդոլոգիան ներկայացված է ՔՀԿ-ների, երիտասարդ մասնագետների և քաղաքացիների կարողությունների փոփոխությունը գնահատելու և հետևելու գործիքը ներկայացված է Զարգացման պլանում:

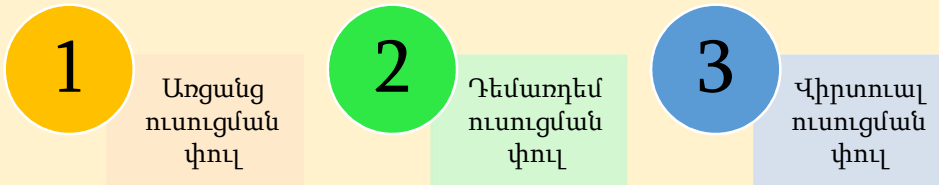
Ստորև ներկայացվում է վերը նշված պլանից քաղվածք 2-րդը՝ **առկա ուսուցման գնահատման մեթոդաբանության մասով**:

ՔԱՂՎԱԾՔ 2.

Այս մեթոդոլոգիան մշակվել է գնահատելու և հետևելու ՔՀԿ-ների և երիտասարդ մասնագետների շահերի պաշտպանության կարողությունների փոփոխությունը (Գնահատման գործիքը):

1. ՔՀԿ-ների և ԶԼՄ-ների կարողությունների փոփոխությունը գնահատելու և հետևելու գործիքը (Գնահատման գործիքը)

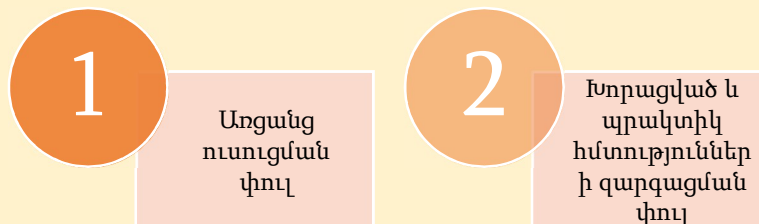
Գնահատումը իրականացվելու է ուսուցման հետևյալ փուլերում.

Դեմատդեմ ուսուցման փուլի Գնահատման գործիքը իրենից ներկայացնում է յուրաքանչյուր հանդիպման շրջանակներում քննարկվելիք թեմայի (թեմաների) շուրջ 10 հարցից բաղկացած նախնական (pre) և վերջնական (post) հարցաշար-քուիզ, որը թույլ կտա հետևել մասնակցի գիտելիքի փոփոխությանը և ստուգել գիտելիքների աճը (զարգացումը): Այս փուլի շրջանակներում գնահատվելու են առաջին և երկրորդ մոդուլներով ձեռք բերված գիտելիքներն ու կարողությունները:

2. Երիտասարդ մասնագետների կարողությունների փոփոխությունը գնահատելու և հետևելու գործիքը (Գնահատման գործիքը)

Գնահատման գործիքով ստուգվելու են վերապատրաստման հետևյալ փուլերում ձեռք բերված գիտելիքներն ու կարողությունները.

Խորացված և պրակտիկ հմտությունների զարգացման փուլի Գնահատման գործիքը իրենից ներկայացնում է յուրաքանչյուր խորացված ուսուցման, առցանց հանդիպման (վարպետաց դասի) և ուսումնական այցի շրջանակներում քննարկվելիք թեմայի (թեմաների) շուրջ 10 հարցից բաղկացած նախնական (pre) և վերջնական (post) հարցաշար-քուիզ, որը թույլ կտա հետևել մասնակցի գիտելիքի փոփոխությանը և ստուգել գիտելիքների աճը (զարգացումը): Այս փուլի շրջանակներում գնահատվելու են առաջին և երկրորդ մոդուլներով ձեռք բերված գիտելիքներն ու կարողությունները: